

ข้อกำหนดโครงการ (TOR)
โครงการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนฐานราก
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
ปีงบประมาณ ๒๕๕๗

๑. หลักการและเหตุผล

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้ดำเนินโครงการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนฐานราก นับแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ถึงปัจจุบัน เพื่อตอบสนองนโยบายและยุทธศาสตร์แห่งรัฐ ในการสนับสนุนการพัฒนากำลังคนเพื่อตอบสนองต่อความต้องการพัฒนาประเทศ และส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษามีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก และสร้างกลไกเชื่อมโยงกับเครือข่ายชุมชนท้องถิ่น โดยนำองค์ความรู้จากผลงานวิจัยและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาถ่ายทอดทักษะความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมแก่ชุมชน ให้สามารถยกระดับขีดความสามารถการผลิตและการจัดการของเศรษฐกิจชุมชน รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง เพิ่มโอกาสในการสร้างอาชีพ รายได้ และการพึ่งพาตนเอง ทำให้เกิดผลกระทบต่อการสร้างความเข้มแข็งทางสังคมอย่างยั่งยืน

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดให้มีการบูรณาการการดำเนินโครงการวิจัยฯ และเชื่อมโยงภารกิจผ่านกลไกเครือข่ายอุดมศึกษาเชิงพื้นที่ ๙ เครือข่าย/ภูมิภาคทั่วประเทศ เพื่อให้การบริหารงานวิจัยมีความคล่องตัว และเพิ่มประสิทธิภาพมากขึ้น โดยบูรณาการเชื่อมโยงภารกิจเครือข่ายเชิงพื้นที่ ๓ ระดับ โดยกำหนดรูปแบบโครงสร้างการบริหาร ดังนี้

๑. ระดับเครือข่าย A (ระดับส่วนกลาง-สกอ.) คือ คณะอนุกรรมการอำนวยการ เครือข่ายเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา เป็นศูนย์กลางกำกับนโยบาย และการจัดสรรทรัพยากร – งบประมาณ

๒. ระดับเครือข่าย B (ระดับพื้นที่ส่วนภูมิภาค) คือ เครือข่ายเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา รวม ๙ แห่ง เป็นศูนย์ประสานโครงการเพื่อการกลั่นกรอง ตรวจสอบ และติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานโครงการวิจัย

๓. ระดับเครือข่าย C (ระดับเครือข่ายเชิงประเด็น – Issue base) คือ เครือข่ายระดับปฏิบัติการ มีภารกิจสร้างความร่วมมือกับนักวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นสมาชิกเครือข่ายฯ ดำเนินโครงการวิจัยตาม Strategy & Theme ประจำปีของเครือข่ายการวิจัยแต่ละแห่ง

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อสนับสนุนงบประมาณโครงการวิจัยให้แก่สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการวิจัยให้ตรงประเด็นความต้องการของชุมชนและผู้ประกอบการในแต่ละพื้นที่ โดยกำหนดปัญหา-โจทย์วิจัย ที่มาจากประเด็นความต้องการของชุมชน เสริมสร้างกระบวนการวิจัย การประเมินผลการวิจัย และผลงานวิจัยที่ตอบสนองต่อการใช้ประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากอย่างแท้จริง

๒. เพื่อสนับสนุนให้บุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาทำการวิจัย และนำผลที่ได้รับจากการทำวิจัยไปถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีให้กับชุมชนเพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจระดับฐานราก และขยายผลสู่การพัฒนาผลิตภาพ (Productivity) ของท้องถิ่น เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของชุมชนให้ดีขึ้น อย่างเป็นระบบครบวงจรที่ยั่งยืน

๓. เพื่อสร้างความแข็งแกร่งของสถาบันอุดมศึกษาในด้านการวิจัย เสริมสร้างโอกาส และพัฒนาสมรรถนะ (Capacity Building) ด้วยการเพิ่มโอกาสการวิจัยให้แก่คณาจารย์และนักวิจัยรุ่นใหม่ ผ่านกลไกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับภาคประชาสังคม (Civil Society) อย่างเป็นระบบ และเพื่อเป็นการพัฒนาประสบการณ์วิจัยร่วมกับภาคเอกชนในระยะยาวของคณาจารย์/นักวิจัย

๔. เพื่อเสริมสร้างกลไกความร่วมมือในระบบเครือข่ายระหว่างสถาบันอุดมศึกษาชุมชนผู้ประกอบการ หน่วยงานระดับจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการกำหนดแผนการดำเนินโครงการวิจัยที่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดและท้องถิ่น โดยเน้นการพัฒนาโจทย์วิจัยจากปัญหาของชุมชน

๓. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกิดกลไกความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาชุมชนด้วยการวิจัยในรูปแบบเครือข่ายระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ชุมชน ผู้ประกอบการ หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการศึกษาวิจัย และถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจชุมชนอย่างเหมาะสม

๒. เกิดระบบการถ่ายโอนองค์ความรู้ เทคโนโลยี และทักษะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนฐานราก และมีการขยายผลต่อไปยังชุมชนอื่น ๆ อย่างเป็นรูปธรรม ในการพัฒนากระบวนการผลิต เทคโนโลยี และวิธีการดำเนินงานที่เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น อันจะทำให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อันเกิดจากช่องทาง/โอกาสในการประกอบอาชีพ และรายได้ที่เพิ่มขึ้น

๓. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ักวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา และสร้างความเข้าใจในการกำหนดงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัด ผ่านเครือข่ายประชาสังคม (Civil Society Network)

๔. เกิดการพัฒนากระบวนการผลิต และระบบวิธีการดำเนินงานที่เหมาะสมในด้านการเกษตรที่เป็นอาชีพหลักของประชาชนในประเทศ โดยเฉพาะการลดต้นทุน (Cost) การผลิตด้วยกระบวนการจัดการทางเทคโนโลยี การเพิ่มผลผลิต (Productivity) สร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน (Value Added) ลดการนำเข้าเทคโนโลยี และวัตถุดิบจากต่างประเทศ ส่งเสริมการส่งออกสู่สากล และสามารถแข่งขันในตลาดได้

๔. เงื่อนไขและขอบเขตการดำเนินงาน

๑. หัวข้อ หรือประเด็นปัญหาที่เป็นโจทย์วิจัยของโครงการวิจัยต้องกำหนดจากความต้องการของภาคการผลิต (Demand Side) โดยชุมชนท้องถิ่นต้องเป็นผู้กำหนดประเด็นปัญหาโจทย์วิจัย – เครือข่ายฯ ดำเนินการศึกษาวิจัย เพื่อให้ผลผลิต (Output) ตรงตามความต้องการของชุมชนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบ

๒. ภาคการผลิตแสดงความต้องการอย่างชัดเจนที่จะเข้าร่วมโครงการวิจัยและพัฒนา ร่วมกับสถาบันอุดมศึกษา เช่น การสนับสนุนงบประมาณ ร่วมศึกษาวิจัย และนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์จริงเพื่อการพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางเกษตรกรรม ยกกระดับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมชุมชน / ท้องถิ่นโดยเทคโนโลยี การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์และการจัดการพัฒนาคุณภาพระดับฝีมือแรงงาน

๓. อาจารย์และนักวิจัยของสถาบันอุดมศึกษามีส่วนร่วมกันในการดำเนินโครงการวิจัยกับบุคลากรและนักวิจัยของภาคชุมชน สังคม โดยต้องดำเนินการวิจัยให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลา ๑๐ เดือน นับตั้งแต่วันลงนามในสัญญา

๔. ในการที่สถาบันอุดมศึกษาผู้รับทุนจะนำผลการวิจัยไม่ว่าที่สำเร็จแล้วบางส่วน หรือเสร็จสมบูรณ์ทั้งหมดแล้ว ไปลงพิมพ์เผยแพร่ในเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ใด ให้ผู้รับทุนลงข้อความประกาศกิตติคุณ ทุกครั้ง ด้วยว่าโครงการวิจัยหรือผลงานวิจัยได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๕. กรอบระยะเวลาและขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. สกอ. (เครือข่าย A) จัดทำข้อกำหนดโครงการ (TOR) และเวียนแจ้งเครือข่ายเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา (เครือข่าย B) และเครือข่ายบริหารการวิจัย (เครือข่าย C) ทั้ง ๙ แห่ง ภายในเดือนตุลาคม ๒๕๕๖

๒. เครือข่ายบริหารการวิจัย (เครือข่าย C) จัดประชุมสถาบันอุดมศึกษาและนักวิจัยในเครือข่ายฯ โดยมีผู้แทนจาก สกอ. เข้าร่วมการประชุมพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอโครงการวิจัย/เอกสารแนวคิดเบื้องต้นโครงการวิจัย (Concept Paper) โดยใช้เกณฑ์พิจารณาพื้นฐานตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด คือประเด็นปัญหา-โจทย์วิจัยต้องถูกกำหนดโดยภาคชุมชน/ท้องถิ่น (รายละเอียดปรากฏตามแบบฟอร์มเอกสารแนวคิดเบื้องต้น (Concept Paper) และเอกสารต้นฉบับต้องเป็นรายงานภาษาไทย) ภายในวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๖

๓. เครือข่ายบริหารการวิจัย (เครือข่าย C) จัดทำเอกสารสรุปภาพรวมโครงการวิจัยประจำปี ๒๕๕๗ โดยมีรายละเอียดตามหัวข้อที่กำหนดให้ เสนอรายละเอียดโครงการวิจัยที่ผ่านการคัดเลือก ส่งมายังเครือข่ายเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา (สถาบันแม่ข่ายเครือข่าย B) เพื่อพิจารณาการตรวจสอบรับรอง และลงนามให้ความเห็นชอบ (รายละเอียดปรากฏตามแบบฟอร์มเอกสารสรุปภาพรวมโครงการวิจัย) ภายในเดือนธันวาคม ๒๕๕๖

๔. เครือข่ายบริหารการวิจัย (เครือข่าย C) จัดส่งเอกสารสรุปภาพรวมโครงการวิจัยประจำปี และสัญญารับทุนวิจัย พร้อมด้วยข้อเสนอโครงการวิจัย มายัง สกอ. เพื่อเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นผู้ลงนามในสัญญารับทุนวิจัย และจัดสรรงบประมาณต่อไป (รายละเอียดปรากฏตามแบบฟอร์มสัญญารับทุนวิจัย) ภายในเดือนมกราคม ๒๕๕๗

๕. เครือข่ายบริหารการวิจัย (C) เริ่มดำเนินงานวิจัยตามแผนปฏิบัติการที่ได้รับอนุมัติ และดำเนินการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน โดยจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผล ซึ่งประกอบด้วยรายงานความก้าวหน้า (Progress Report) รอบ ๕ เดือน พร้อมรายงานผลการตรวจเยี่ยม (Site Visit) ร่วมกับผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา แล้วจัดส่งรายงานงานการติดตามและประเมินผลมายัง สกอ. โดย

๗. กรอบงบประมาณ

งบบริหารจัดการ	งบสนับสนุนโครงการวิจัย *	จำนวนโครงการ
เครือข่ายละ ๓๕๐,๐๐๐ บาท	เครือข่ายละ ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท	อย่างน้อย ๕ โครงการ

* ในกรณีที่เครือข่ายบริหารการวิจัย (เครือข่าย C) ไม่ประสงค์จะขอรับทุนสนับสนุนการดำเนินโครงการวิจัย สกอ. จะ จัดสรรเงินส่วนที่เหลือให้กับเครือข่ายอื่นๆ ที่เหลือ

๘. ผลลัพธ์ (เป้าหมาย) ของโครงการ

เกิดการถ่ายโอนความรู้เทคโนโลยี และทักษะต่างๆ ตลอดจนแนวคิดที่เป็นประโยชน์ สู่ชุมชนในแต่ละพื้นที่ หรือกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ชุมชนฐานรากมีความเป็นอยู่ดีขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้น ตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็งของ ชุมชนอย่างยั่งยืน เกิดการพัฒนากระบวนการผลิตและระบบวิธีการดำเนินงานที่เหมาะสม โดยเฉพาะในด้าน การเกษตรที่เป็นอาชีพหลักของประชาชนในประเทศ ส่งผลให้ลดต้นทุนการผลิต พร้อมเพิ่มผลผลิต เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ ลดการนำเข้า ส่งเสริมการส่งออกและสามารถแข่งขันในตลาดได้ รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษามีกลไกเสริมสร้างสมรรถนะนักวิจัยรุ่นใหม่ พัฒนาความเข้มแข็งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการที่ตอบสนองต่อการพัฒนาท้องถิ่น

๙. กำหนดเวลาและสถานที่จัดส่งข้อเสนอโครงการ

ให้เครือข่ายบริหารการวิจัย (C) ๙ แห่ง จัดทำเอกสารสรุปภาพรวมโครงการวิจัยประจำปี ๒๕๕๗ และสัญญาวิทยุวิจัย พร้อมด้วยเอกสารข้อเสนอโครงการฉบับสมบูรณ์ (Full Proposal) ตามแบบฟอร์มที่กำหนด จำนวน ๒ ชุด พร้อม CD จำนวน ๑ แผ่น ส่งมายัง สำนักประสานและส่งเสริมกิจการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ๓๒๘ ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐ โทรศัพท์ ๐๒-๖๑๐-๕๓๓๗ โทรสาร ๐๒-๓๕๔-๕๖๐๗ E-mail : research_ohcc@hotmail.com ภายในวันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๗ เป็นอย่างช้า
